

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De orando pro variis necessitatibus. C. X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

90. *Quid* De donanda in primis Deo in perpetuum tota propria voluntate ac libertate, ita ut nihil unquam velis velle: nil detractare aut nolle, nisi iuxta voluntatem Dei, declaratam per Superiores vicarios Dei. Tales actus augent valde habitus præcipuarum virtutum, & summopere, præsertim ultimus, placet Deo. Nam, ut ait S. Gregorius, *Qui perfecte Deo placere desiderat, sibi de se nihil relinquat. Nihil autem relinquet is, qui ex animo Deo talia desideria & proposita offert, & se quodammodo cum tota sua anima, præsertim voluntate, immolat. Et non scio an perfectius sacrificium internum in hac vita possit Deo offerri, his oblationibus propositorum, præsertim, si fiant cum magno ardore animi, ob quem ut loquitur S. Chrysostomus, Anima efficitur thuribulum, & ignem vehementem accendit promptitudine & animi alacritate, & ardenti & feruenti animo. Hunc affectum ultimum posuit S. P. Ignatius, in Contemplatione de amore spirituali, in quarta hebdomada: Suscipe Domine uniuersam meam libertatem, accipe memoriam, intellectum, atque voluntatem omnem. Quicquid habeo vel possideo, id mihi largitus es, id tibi totum restituo, ac tue prorsus voluntati trado gubernandum. Amorem tui solum cum gratia tua mihi dones & diues sum satis, nec aliud quicquam ultra posco. In quibus omnibus verbis, summa exinanitio spirituum nostri, Deo offertur, si prout verba sonant, homo ex corde totum id offerat Deo, quod verba prolata exigunt. Nam in hoc affectu quasi radicem & totam arborem donamus Deo, ex qua procedunt omnes nostræ actiones Deo gratæ, & omnes (ut ita dicam) passionem, quia qui talem resolutionem habet, habet perfectissimam indifferentiam, circa loca, circa personas, circa occupationes, circa gradus, & circa alia omnia. Et talis, animi proposito, est planè mortuus mundo, & facit se tanquam iumentum Dei, ut de illo disponant Superiores pro libitu suo. Quod est perfectissimum genus incrementi sacrificij, & spirituale quoddam Martyrium. Nam, ut ait S. Hieronymus, *Deus a mentis immaculata seruitus, quotidianum martyrium est. Quanti autem meriti sint tales apud Deum, ipse Deus ostendit S. Catharina Senensis: Si peteres, inquit, à me, qui sunt isti, tibi responderè, (asserbat amabilis & omnipotens Deus) ipsi sunt, alter ego: quia sponte perdidit, & abnegarunt eorum propriam voluntatem, facti mea voluntati conformes & vniti: sunt eam in omnibus induti. Vnde & S. Ignatius, quàm grata sit Deo illa liberalitas, quæ exprimitur in affectibus ex contemplatione excerptis, ostendit his verbis, quæ sunt postea posita in Regula 9. Summarij. *Quantò se aliquis arctius Deo adstrinxerit, & liberaliorem erga summam Maiestatem se præstiterit, tantò eum in se liberaliorem experietur. & ipse in dies magis magisque idoneus erit, ad gratias, & dona spiritualia vberiora recipienda. Et hoc nos à Deo petere, dum in oratione Dominica dicimus, Fiat voluntas tua sicut***

1 to. mor. cap. 4.

in Pf. 40.

ep. 27. ad Kulloch.

dial. c. 1.

3. p. Cõst. c. 1. §. 22.

in celo & in terra, ait Abbas Isaac apud Cassianum, *Ut scilicet, sicut voluntas Dei ab Angelis impletur in celo, ita etiam hi qui in terra sunt, non suam, sed eius uniuersam faciunt voluntatem.*

CAPVT DECIMVM.

De orando pro variis necessitatibus.

Quintum genus affectuum potest esse, feruens oratio pro necessitatibus communibus mundi, præsertim pro spiritualibus. Placet hæc Deo charitas, vnde meritò Onias summus Sacerdos apparens Machabæo, orans pro omni populo Iudeorum, indicauit eidem, *terentiam Prophetam multum orare pro populo & uniuersa ciuitate sancta. Multi hoc charitatis affectu Sancti feruebant. Iis annumerari potest P. Petrus Faber, qui, ut de eo scribit Orlandinus in eius vita, sine vlllo discrimine sinus suos erga omne genus hominum explicabat. & pro omnibus satagebat ante Deum, & quò quis perditus magis ac profugatus, eò illum misericordia maiori complectebatur. Quò verò precum esset via acrior, erigebat eas, excitabatq; & inflamabat cogitationibus altissimis. Quorum causa instituerat preces, eos proponebat sibi, ut pretioso redemptos Christi sanguine, ut eiusdem hereditatem ac regnum &c. vnde fiebat, ut simul excitaret studium suum, personarum dignitatem ac pretium intuens, simul optimo Deo, Christi Sanctorumq; eius merita, sensu maiore proponeret, ac demum assuesceret ipse, magnificam de vnoquoque opinionem animo gerere.*

In genere verò, inter necessitates aliorum ponendæ sunt primo loco totius Ecclesiæ Sanctæ Dei. Ideò Deus Patet S. Catharinæ Senensis dial. c. xix: *Valde sollicitè debes orationes effundere pro creaturis omnibus rationalibus, & pro corpore mystico Sanctæ matris Ecclesiæ, atque pro illis, quos tibi tradidi, ut amore singulari diligas. Tales autem preces, quàm sint Deo, Ecclesiæ capiti ac Sponso, acceptæ, diuinitus intellexit S. Gertrudis: Quicumque legit saltem vnum Pater noster & Ave Maria, vel aliam quamcumque orationem, vel Psalmum, ex parte, siue pro salute totius Ecclesiæ: filius Dei mox illud tanquam fructum suæ perfectissimæ Humanitatis gratissimè acceptans, pro ipso gratias agens Deo Patri, benedicit, & ex illa benedictione multiplicatum distribuit uniuersa Ecclesiæ, ad profectum salutis æternæ. Suadeo autem pro Sancta Ecclesia quotidie dicere illam orationem ex Missali Romano: *Ecclesiæ tuæ quæsumus Domine preces placatus admitte, ut destructis aduersitatibus & erroribus uniuersis, securà tibi seruiat libertate. Vel illam, quæ mihi magis placet, quia potiora pro Ecclesia petit: Omnipotens sempiterna Deus, cuius spiritu totum Ecclesiæ corpus sanctificatur & regitur, exaudi nos pro uniuersis Ordinibus supplicantes, ut gratia tua munere, ab omnibus tibi gradibus fidelibus seruiatur. Et illam: Custodi Domine, quæsumus, Ecclesiam tuam, propitiatione perpetuà, & quia sine te labitur humana fragilitas, tuus semper auxiliis**

Coll. 9. cap. 20.

91.

2. Mach. vl. 12. 14.

1. 2. c. 17.

109.

1. 4. c. 21. infin. diu. pict.

Col. Col. 9. c. 11.

dial. c. 1.

lium, & Hereticorum, in quadā visione, quam habuēt 28. Augusti Ann. 1603, per Angelos, intellexit, debere eum etiam pro conuersione Hebræorum orare. Sic scriptum est ab ipso in lib. 1. Senfuum spiritualium pag. 115. Non mirum Deum optare, vt pro conuersione inimicorum suorum oremus, quia, vt ait S. Chrysostomus, Nihil est, quod ita Deum exhilaret, atque conuersio nostra, & à peccato ad virtutem regressus. Porro, vt bene monet B. Laurentius Iustinianus libro de compunctiōe & complanctu Christianæ perfectionis, Pro peccatoribus ed vsque orationibus & lacrymis insistendum est, atque diuina misericordia imploranda, quousque qui fuerant mortui audiant interius preceptoris vocem & reuiscant, & ad se redeuntē propria errata deplorent, confiteantur delicta, eademq; largis Eleemosinis redimant. Nullum prorsus tam graue delictum est, quod non Eleemosinis & oratione purgetur.

h. 25. in Gen.

93. Secundò, Commendanda est Deo liberatio animarum ex Purgatorio. Extat magni solatiij promissio à Christo Domino facta S. Gertrudi Virgini: Qui pro peccatoribus & animabus purgandis deuotè orauerit, hoc tam dignanter acceptabo, ac si ad me incarceratum crebrius veniendo blandis consolationibus suis, desolationem meam subleuasset. Adiecit Dominus: Si quis in predictis se quotidie pro amore meo exercitauerit, (inter predicta verò erat etiam, omni die studere aliqua edificatoria verba, sacra scriptura recitare, legere aliquid ad confirmationem vel deuotionem excitandam, in aliqua virtute quotidie se exercere, alicui vitio vel tentationi resistere) & specialiter tempore quadragesimali, hunc indubitanter cum tota diuinā suauitate meā, regali gloriā, nec non amicabilem fidelitate dignanter remunerabo, sicut hoc incomprehensibilem omnipotentiam & inscrutabilem sapientiam, dulcissimamq; beneuolentiam meam, vnquam liberalius decet adimplere. Et aliā vice, orate S. Gertrude, & petente, quā acceptus esset Domino labor earum, in recitando Psalterio pro defunctis; Respondit Dominus: Tam acceptus certè, ac si memetipsum toties suo pretio à captiuitate liberasset, quoties aliqua liberatur anima per orationes earum. Et hoc ipsis indubitanter restituam in tempore opportuno, secundum omnipotentiam meā liberalissima pietatis. Hinc illa: Et quot animas, inquit, dignatur tua clementia cuiuslibet orationibus donare absolutas? Respondit Dominus: secundum quod cuiuslibet affectus meretur.

l. 4. c. 18. in fin. diu. pict.

l. 5. c. 21. in fin. diu. pict.

l. 2. vit. c. 17.

Pro mortuis noster Pater Petrus Faber, inquit Orlandinus, Singulares ipse Deo preces & hostias sollicitus offerebat. Optabat aliquando vim sentire dolorum Christi, quos Passionis sue tempore, pro suā misericordiā ex tot animarum cruciatibus, ante oculos iam tum positos sentiebat. Ergo ipsiusmet Christi Filij eruciatus ad Patrem, pro earum cruciatibus; angores pro angoribus; dolores pro doloribus allegabat. Et ipsi nominatim Christo Domino supplicabat, per illam eius charitatem atque misericordiam, quā latroni in cruce pendenti dixit: Hodie mecum eris in Paradiso: neque enim minore illas animas necessitate vrgeri. Porro in

animis iuuandis ad indigentiam cuiusq; accommodabat precandi rationem: vt veniam à Deo cuique peteret, pro eis maximè rebus, in quibus quisque habitū personarum munerumq; ratione, potuisset aliquando peccare &c. versabantur ante oculos mentis, anima illa simplices, quas longè acriore cruciatu, mala omnia penne persuaderent, quàm si suis essent prædita & vestite corporibus. Longe quippe interiorē profundiorēq; putabat esse dolorem, qui animo sine corpore, quàm qui per corpus inferitur: quod mortali corpore intermedio, distrahitur quodammodò dolor atque diuiditur, ne totus penetret & feratur in animum: animus autem ipse nudus ac simplex, tanquam veste detracta, omnem doloris actum, omnem sensum pœnarum excipiat. Quamuis enim post nouissimum Iudicij diem, nihil illi ex corporis societate de dolore decedat, quin etiam augetur, & duplicatus accedat, tamen hoc, quod gerimus corpus, longè aliter affectum, non parum eleuat & obrundit dolores, qui animum tangunt. Nec dissimile est, quod S. Abbas Dorotheus sermone sexto docuit: Animum vitiosis affectibus, quos hinc deportat obnoxiam, vehementius solutam corpore, quam conuictam, ab eis vri atque incendi. Quia sola est, inquit, cum cupiditatibus suis, à quibus inflammatur & ardet, nec est aliquid intermedium, quo retardetur, ac veluti reuersus hebescat, dolor. Atque hæc Fabro cogitatio, & misericordiam acuebat & preces: quas alia insuper cogitatio non mediocriter incitabat, quanti demum interesset, & ad honorem gloriæq; Dei, & ad commune Ecclesie bonum, subsidiumq; vniuersum, vel vnius anima misis ex illis ignibus peruolantis in cælum. Quamdiu enim in eis est, eam vt incompedibus vinciam esse, ne aspirare possit illuc, vbi vel Dei gloriā, tam amanter & auidè curret, vel nostras ageret apud Deum causas atque rationes: quarum vtrumque sanctæ anima, simul in cælum euolant, intentā mente procurant.

Tertiò, Commendari Deo potest, emendatio in melius iustorum tepidè Deo feruientium. Teper enim talium perducit eos ad magna scelerata. Idèd S. Chrysostomus ait Dauidem, etli vnum secundum cor Dei, quia parum per neglexit, in ipsum precipitatum esse peccati baratrum. Hinc ibi inferri: Si iustus ille, paululum torpescit, talia accipit vulnera, quid patiemur nos, si negligentes fuerimus? Quocirca magnum charitatis Christianæ opus est, orare pro talibus, ne sint negligentes & tepidi, sed feruentes in obsequio Diuinæ Maiestatis.

94.

h. 77. ad pop.

Quartò, Commendandus est Domino Profectus cum perseverantiā finali, in sanctitate, & multiplicatio Sanctorum. Non potest perseverantiam vllus de condigno mereri, vt tanquam dogma fidei, meliores docent Theologi, a sed potest de congruo, b. vt potest & solet precibus iustorum assiduis, & ardentibus impetrari, vt iidem docent ex S. Augustino libro de bono perseverantia, capite sexto. Nam, vt bene docet S. Gregorius Papa, & ex eo S. Thomas: Perennis regni predestinatio ita est ab omnipotente Deo disposita, vt ad hoc electi pro labore perueniant, quatenus possulando

95. a. S. Th. 1. 2. q. 114. a. 9. Et alij communiter in 2. d. 28. & 29. Tann. to. 2. d. 6. q. 6. dub. 9. n. 215. b. Vega. Val Zum. Suar. Val. Ciracia. Tann. l. 2. n. 218.

Coll. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Andando mereantur accipere, quod eis omnipotens Deus ante secula disposuit donare. Quod orationi tribuunt etiam alij Sancti patres. Quocirca etiam hanc ob causam merito appellari potest oratio, clavis calis, sicut eam appellat S. Augustinus Sermone 226. & lib. de salut. monitis cap. 18. Aperit enim caelum, & impetrat necessaria pro caelo, & altu in caelo locum. Noueris filia charissima, ait Deus Pater S. Catharinae Senensi, quod in oratione humilissimi, continua. & fidelis, cum vera perseverantia lucratur anima perfectionem, & omnem virtutem: proinde & perseverantiam finalem. Quam ad rem facit praclarum solatium datum à S. Thoma, & receptum à Theologis, ac in sacra Scriptura fundatum: Si, inquit, id quod petitur sit visile ad beatitudinem hominis, quasi pertinens ad eius salutem, mereatur illud non solum orando, sed etiam alia bona opera faciendo. Et infra: Ponuntur, inquit, quatuor conditiones, quibus concurrentibus, semper aliquis impetrat id quod petit, ut scilicet pro se petat, necessaria ad salutem, & perseveranter. Commendanda est ergo precibus nostris, non nostra tantum, sed & aliorum salus, perfectio, & perseverantia finalis; idque est securius & ardentius, quia iuxta certam Sancti Thomae & aliorum Theologorum doctrinam, homo non potest sibi ipsi de condigno, seu infallibili merito, promereri reparationem post lapsum, imò nec de petat, necessaria ad salutem. Thomae supra citati & Caietani, Medinae, Conradi, Alberti, Valentiae, Vasquez, quoniam etiam contraria sit probabilis quoad hanc secundam partem, & tenetur à S. Bonaventura Scotto, Gabriele, Vega, Bellarmino lib. 5. de iustificatione cap. 2. Suarez to. 3. de grat. libr. 12. cap. 38. Tan. tom. 2. disp. 6. q. 6. dub. 9. n. 218. 221. potest tamen homo iustus alteri de congruo (non infallibiliter) promereri reparationem post lapsum: scilicet, tum auxilia actualia gratiae ad conversionem opportuna & congrua, tum ipsam gratiam sanctificantem, atque etiam gloriam, per ordinaria tamen media recipiendam, ut docet S. Thomas ex communi & certa doctorum sententia, quam etiam tradit S. Augustinus, & probat bene ex Scriptura Tann. disp. 6. de grat. 9. 6. dubio 7. n. 179. 180.

Quintò. Petendum est à Deo, adiutorium eorum, qui sunt in angustiis & necessitatibus ac tribulationibus variis, tum spiritus tum corporis, positi. De P. Fabro in eius vita scribit Pater Orlandinus: Augebat dolorem maroremq; commiserantis Fabri, quod de suis rebus atque miseris referre ad Deum pleriq; nescirent & humanis freti praesidiis, divina negligenter. Quae res pietatem hominis acriter stimulabat, ut alienas ipse Deo clades & erumnas exponeret, et, pro omnibus omnium angustiis, perturbationibus, calamitatibus, egestatibus, se supplicem exhibebat: ut vehementer cuperet, velut alter Moyses, posse omnino tempore suscinere manus elatas, ut hominibus tot inter praesidia constitutis, totq; inter dolores, siue viuis, siue mortuis, auxilium ac leuamentum afferret. Descripserat si-

bi in animo varias hominum vexationes, & calamitates, morbos, perturbationes, angores, fames, desperationes, egestates, & alia id genus innumera: ut tanquam bonus sedulusq; Sacerdos, qui, ut ait S. Chrysostomus, h. 6. in 1. Tim. quasi communis quidam totius terrarum orbis Pater, singulas causas ageret apud Deum. Et studio ardebat incredibili, ut ministrum sibi esse liceret liberatoris & vindicis Christi, per eumq; in suis cuiq; periculis, & erumnis optulari, etiam in his, si audere fas est, quae cum sint extra fines terminosq; naturae, corrigi, sanariq; sine vi diuina miraculoq; non possent.

Sextò. Necessitates benefactorum nostrorum, id est qui in temporalibus nos iuuant, & in spiritualibus, inter quos sunt aduersarij, qui dant occasionem meritorum, pro caelo, datis occasionibus humiliationis & patientiae. Haec oratio pro benefactoribus fusa gratissima est Deo. Ideò bene dixit S. Agnes S. Brigittae: Nihil est pulchrius, aut acceptius Deo, quam ledentem diligere, & pro persequentibus exorare. Quod eos facere ait Coll. 11. Abbas Chæremon, apud Cassianum, Qui ad c. 9. al. 10: Imaginem & similitudinem Dei peruenierunt, & filij Dei nuncupantur, & visceribus Dominica longanimitatis induuntur. Tales in ludicio vltimo triumphabunt. Iubemur, inquit S. Chrysostomus, h. 4. in Gen. pro inimico orare, ut salutis illorum curam gerat. Hoc enim nobis potissimum in die illo terribili patrocinabitur, & redemptio maxima erit peccatorum nostrorum, si sic affecti fuerimus aduersus inimicos nostros.

Quòd si quaeras, cur oratio pro inimicis nostris, seu potius pro veris amicis, nobis coronarum caelestium acquirendarum materiam suppeditantibus, adeò sit nobis utilis? Potest respòsio peti ex eodem S. Chrysostomo, alio in loco h. 3. de Dauide & Saule, hanc rem ita describente: Ea res tibi pro martyrio imputabitur, si insidias molientem, inter bene meritos numeraris, non desinens orare pro illo; Deum obsecrando, ut illi fiat propitius. Cùm Pater Iulius Mancinellus videret gloriam magnam in caelo S. Laurentij Martyris, inter alia, quae tunc accepit caelestia lumina, fuit & hoc: Debere nos seridè orare pro benefactoribus, non solum propter res, siue bona temporalia collata, verum etiam ob affectum charitatis, quo donauerunt: qui plurius est estimandus, & virique reponendum; scilicet rebus, cum labore & assiduitate orando, affectui charitatis, eo modo eos diligendo, & bona à Deo illis impetrando. Denique responderi diuino honori & dilectioni, quoniam illi dederunt res suas intuitu Dei. Similiter nos ad recompensandam talem reuerentiam, amorem & pietatem eorum erga Deum in elargitione Eleemosynarum, debemus bene illis velle, & à Deo petere, ut ex re compensatione gratiarum in Deo, promoueantur ad Deum honorandum per talia opera charitatis. Sic in libr. Senf. Spirit. Patris. Mancinelli pag. 72. Eidem diuinitus reuelatum fuit, tanquam commendatione dignum, & Deo acceptum, eum esse vnum è septem, qui in Ecclesià Dei militante, praeter ceteris, pro aliis oraret.

Septimò. Qui perfectioni acquirendae seridè incum-

incumbunt, orant Deum ardentissimè, vt illos affligi in hac vita faciat quàm maximè, sine eius offensa, & sine impedimento eius gloriæ. Quod enim licet aptare, licet & petere à Deo: Sancti autem omnes eximij, optabant perpetuis crucibus aduersitatum onerari. Ideò S. Iob dicebat, non ex tædio, sed ex desiderio & amore crucis:

Iob. 6. 8. 9. 10.

Quis det, vt veniat petitio mea, & quod expecto, tribuat mihi Deus? Et qui cepit ipse me conterat, soluat manum suam, & succidat me: & hæc mihi sit consolatio, vt astigens me dolore, non parcat. Et vit secundum cor Dei Dauid, vt pòderatuit Abbas Theodoros apud Cassianum, orans pro salutari emundatione, quam patit tribulatio, petebat à Deo: Proba me Domine, & tenta me, vt renes meos, & cor meum. Ieremias quoque: Corripe nos Domine. Similia his petebat S. Franciscus teste S. Bonaventurâ in eius vita. Et noster S. Xaverius cum Bononiæ, ante iter Indicum, Deo reuelante per S. Hieronymum apparentem, cognouisset, se multas cruces in Indiis portaturum, exclamauit: Plus Domine, plus. Ita sapiebant ei persecutiones, vt & S. Terefiæ quæ dicebat, non aliam ob causam se velle viuere diutius, quàm vt pateretur plura.

Coll. 6. cap. 1. Pl. 2. 5. 2.

Ier. 10. 2. 4. Lucena in Vita.

Luc. 14. 27.

Matt. 10. 38.

2. Cor. 12. 10.

101.

Hinc ei hoc erat in ore: Aut pati aut mori. Pendende ergo sunt cruces à Deo pro nobis crucifixo. Ab illo Deo, qui dixit: Qui non baulat crucem suam, & venit post me, non potest meus esse discipulus. Et alibi: Qui non accipit crucem suam, & sequitur me, non est me dignus. Ideò Apostolus nis delectabatur, & dicebat: Placeo mihi in infirmitatibus, in contumeliis, in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis pro Christo.

Octauo Orari potest, pro Beatis, vt illorum gloria accidentalis augeatur. Exempli gratiâ, quilibet Religiosus potest orare, vt eius Ordinis Religiosi sanctè viuant, & aliqui suo tempore canonizentur: vt alia beneficia à Deo & hominibus percipiant, & hinc Fundator gaudium accidentale percipiat ex hac re, vel in Deo visa, vel per reuelationem à Deo ipsi offensa. Id petunt Sacerdotes in Missa quotidie: Suscipe S. Trinitas &c. vt profis Sanctis ad honorem (scilicet accidentalem) nobis autem ad salutem &c. Vnde Innocentius tertius Papa, Pleriq, inquit, reputant non indignum. Sanctorum gloriam vsque ad iudicium augmentari. & ideo Ecclesiam posse augmentum glorificationis eorum (accidentalis) optare. Idque docet Bellarminus, Suarez, Vasquez, Ioannes Sanchez & alij. Et tale gaudium accidentale est illud Angelorum, Lucæ 15, qui gaudent de peccatore penitentiam agente, vt ait Sotus. Atque hoc sensu B. Virgo Maria reuelauit S. Thomæ Cantuariensi Archiepiscopo, suam gloriam semper in cælis noua sumere incrementa, hoc est, gaudium accidentale semper illi nouum & nouum accedere, ex bonis operibus iustorum, præsertim eius clientum. Idem peti potest pro alijs Beatis, vt ab hominibus piè colantur & honorentur modis in S. Ecclesia vfitatis, qui procul dubio eis à Deo

in cap. Cū Martiæ. 5. 3. de celebr. Miss. Bell. 1. 2. de purg. cap. 18. Suar. 3. p. de Euch. tr. de sacris Missis. disp. 78. in fine. Vasq. de Euchar. d. 2. 3. c. 5. num. 41. San. d. 25. num. 12.

reuelati, sunt eis noua accessio gaudij, atque ita gloriæ accidentalis. Sicut iidem Beati toties gaudium accidentale percipiunt, quoties fidelis Eucharistiam accipit: vt reuelatum fuit S. Gertrudi, & obseruauit Ioannes Sanchez in suis selectis disputationibus.

Sarr. in 4. d. 45. q. 2. a. 2. post 3. concl. S. 1. 3. c. 18. 5. 15. disp. 25. q. 11.

CAPVT VNDECIMVM.

De multiplici Gratiarum actione.

Virtus gratitudinis, quam Deo ex multis capitibus debemus, ob beneficia in nos collata & promissa, & conferenda, quinque actus habet, bene explicatos à nostro Theophilo Raynaudo in aureo opere de virtutibus & virtutis, quod præclaris sacrorum & profanorum Doctrinis velut gemmis ornauit.

102. l. 4. sect. 2. num. 144

Primus actus est, estimatio beneficii interna cum memoria eius coniuncta. Secundus, acceptio benigna, declarata in externa reificatione estimationis interna beneficii à Deo collati. Tertius est, gratiarum actio ad benefactorem directa, ob estimatum interne & acceptatum beneficium. Quartus est, beneficii commemoratio. Quintus beneficii repensio.

Sen. 1. 2. de benef. c. 22. 23. 24. Ambr. 1. 2. de Off. cap. 25.

Nos hic de tertio actu gratitudinis agemus. Sextum ergo genus affectuum est, gratiarum actio pro beneficiis diuinis. Quæ quisquis ad plenum pandere conatus fuerit, similis esse censendus est illi, inquit B. Laurentius Iustinianus, qui latissima maris fluenta in vase minimo concludere moliretur. Vtrumque enim quamuis impossibile hominibus sit, facilius tamen (si dicere liceat) aquoris vnda concluderentur in vasculo, quàm innumerabilia Dei dona humano valerent promulgari eloquio. Caterum quamuis ex sui multitudinis, magnitudinis, & incomprehensibilitate ineffabilia sint, nequaquam tamen sunt aut regenda silentio, seu præpropalandi impossibilitate spernenda. Conspicienda quippe sunt ore, corde veneranda, atque religione colenda, prout paruitati datur mortalium: quæ & si non sufficiunt explicare verbo, pio tamen eadem, & dilatato cordis fateantur affectu. Ipsa siquidem æterni nostri Conditoris summa clementia, non quod valeat homo, sed quid agere concupiscat, approbare cognoscitur. Non enim in actu tantummodo operis, verum etiam in desiderio apud Altissimum, iustorum merita subsistunt voluntatis. Huius dilatata voluntatis effectus præcipuus, est gratiarum actio pro beneficiis diuinis, commendata nobis ab Apostolo Paulo: In omnibus gratias agite. Et alibi: Implemini Spiritu Sancto, gratias agentes semper pro omnibus. Quod ne fiat, diabolus, vt ait S. Basilius, assidue suis artificijs nos circumuenire, & mundialis istius vite illecebris inescans, omni conatu efficere studet, vt datorum nobis beneficiorum, Deiq, ipsius memoriam ex animis nostris reuellat. Valdè enim gratiarum actio pro diuinis beneficiis Deo placet, & nobis plurimum prodest. Et quidem prodest, tū quia merita nostra auget, tum quia, vt infra videbimus, dona Dei noua nobis conciliat, & quodã

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.

1. de obed. cap. 18.